

1. UVOD

"...suština je nevidljiva očima."

Antoine de Saint Exupery, francuski književnik

U vrijeme velike konkurencije i stalnih novih inovacija, posjedovanje prave informacije u pravo vrijeme osigurava kompaniji vodeći položaj i prevlast na tržištu, i na taj način sebi stvara u nekoj budućnosti održivu konkurentsku prednost. Sa ciljem održavanja i povećavanja tržišnog učešća, kao i profita kako osnovnog cilja, otvara se i mogućnost za uspješan budući rad kompanije. Bitno je u pravo vrijeme otkriti šta i kako konkurenti rade i šta planiraju u budućnosti da rade. U tu svrhu sve više kompanije se okreću industrijskoj (ekonomskoj) špijunaži, kako bi pribavili i iskoristili povjerljive ekonomske informacije radi ostvarenja svojih zacrtanih ekonomskih ciljeva, kao i za zaštitu ekonomskih interesa svoje države. Razlozi za to su je opravdani i jednostavani. Koristeći se informacijama do kojih dođu putem industrijske (ekonomske) špijunaže, kompanije znatno manje stvaraju troškova nego što je potrebno za ulaganje u sektor istraživanja i razvoja, manje angažovanje visoko stručnih kadrova, i niz drugih prednosti koje kompaniji na tržištu osigurava što bolju konkurentsku prednost.

Suština industrijske špijunaže predstavlja proces pretvaranja podataka iz informacija u znanje. Tako se može utvrditi da je i glavni cilj industrijske špijunaže je ostvariti komparativna prednost u odnosu na konkurenciju, zbog čega i postoji „siva zona“ između takvog prikupljanja poslovnih podataka i industrijske špijunaže.

Predmet istraživanja ovog rada je da se upoznamo sa ovim trendom koji ne zastarijeva od njegovih ranih početaka do današnjih dana. Pošto se većina aktivnosti industrijske špijunaže odnosi na prikupljanje podataka, opisani su načini dolaska do istih, te mjere zaštite koje se preduzimaju kao i odnose naše države prema ovoj problematici.

Cilj istraživanja ovog rada je da se upoznamo kakav učinak na privredni rast ili pad ekonomskih subjekata ima industrijska špijunaža, koji su sve načini prikupljanja informacija, te koliko pažnju ovoj oblasti posvećuju razvijene države i kompanije, a koliko naša država?